

Posudek školitele

Jana Čížkovská: *Velbloud uchem jehly 1926 a 1936 (filmové adaptace divadelní hry Františka Langera)*.

Bakalářská práce. Katedra filmových studií FF UK, Praha 2011.

Bakalářská práce Jany Čížkovské má jednoduché a přehledné tematické zadání, jakkoliv se vynořilo teprve v průběhu sběru materiálu k širšímu tématu „Langer a film“. Redukce vznikla s ohledem na přirozený rozměr bakalářské práce a umožnila soustředěnější vhled do produkční historie dvou langrovských projektů téhož textového původu. Význam Františka Langra pro českou kulturu i literaturu připomnělo v nedávných letech dvacetisvazkové souborné vydání jeho díla financované ovšem v první řadě z finančních zdrojů Nadačního fondu Františka Langera, jinak by k němu sotva mohlo dojít. Chci tím naznačit jisté pozapomnění dnešní doby na tohoto jistě velkého Čapkova souputníka a reprezentanta zejména české meziválečné kultury. Z dnešního pohledu může působit až překvapivě, že Langer dosáhl ve dvacátých a třicátých letech svými divadelními hrami pozoruhodných úspěchů ve světě a byl to spolu s Karlem Čapkem právě on, kdo pro zahraničí reprezentoval soudobé české drama.

Jana Čížkovská tuto jeho pozici záměrně připomíná a zdůrazňuje, když stopuje osudy divadelní hry *Velbloud uchem jehly* na domácích jevištích i různá její knižní vydání. Dozvídáme se tak třeba fascinující cifru 500 repríz hry na Broadwayi. Divadelní pouť tohoto dramatického textu po domácích scénách sleduje autorka i ve vazbě ke konkrétním inscenacím, na nichž ji zajímá zejména obsazení hlavních rolí (i s ohledem na filmové verze hry).

Vlastní práci s filmovými adaptacemi měla ztížena skutečností, že film z roku 1926 se nedochoval a určitou vizuální představu o něm si mohla učinit jen na základě dochované sady více než šedesáti fotografií, jinak ovšem měla k dispozici fond produkční společnosti Bratři Deglové i distribuční společnosti Kinema, prameny k cenzuře z Národního archivu, scénář a pochopitelně dobové ohlasy v tisku. V případě zvukové adaptace už film k dispozici je a ostatní materiálové zázemí je obdobné. Autorka postupuje systematicky od produkční historie k obsazení a pojetí hereckých postav, porovnává filmy/scenáře s dramatickou předlohou a upozorňuje na různé odchylky, resp. rozdíly. Nechybí ani stručný přehled reakcí tisku na premiéru filmu.

Práce má neobyčejně solidní zázemí v heuristice, ve vytěžení pramenů včetně filmů a fotografií už jsou ovšem rezervy. Jana Čížkovská je důkladná v deskripci dat i rozdílu mezi předlohou a její adaptací. K analytickému vhledu do filmových děl je však zdrženlivá víc, než by bylo vhodné. Její styl je věcný až strohý, takže celek působí dosti „minimalisticky“, jakkoliv je nabit informacemi. Jisté přirozené zliterárnění by textu nepochybně prospělo.

Jako školitel mohu Janě Čížkovské dosvědčit systematickou práci, preciznost, naslouchavost a vyjádřit tak spokojenost se spoluprací s ní. Její bakalářskou práci považuji za zdařilou, neboť dle mého soudu naplňuje definici tohoto textového výstupu uzavírajícího bakalářský stupeň studia. Práci navrhuji ocenit známkou velmi dobře.

V Praze 11. 9. 2011

Doc. PhDr. Ivan Klimeš

